

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre . . . . . 12 kor — fill.
Fél évre . . . . . 6 kor — fill.
Negyed évre . . . . . 3 kor — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel

Felolós szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok-tere Manojlovics-ház.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kosuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.
Nyitvatartás soronként 40 fillér.

Éljen a király!

Holnap üdvözljük mi is Szabadka sz. kir. város nevében I. Ferencz Józsefet, Magyarország apostoli királyát 70-ik születésnapja alkalmából.

Városunk törvényhatósági bizottsága ez alkalommal ünnepélyes formájú diszközgyűlést tart amelynek egyetlen tárgya Ő Felsége a király hódolatteljes üdvözlése.

Az egész magyar nemzet szíve megdobban, amikor e napon a trón zsámolya elé küldi leghőbb és legőszintébb kívánalmait. A magyar nemzet tudja és érzi azt, hogy évszázadok idegen járma után — idegen ajku fejedelmek meg nem értett beszéde után egy a nemzet nyelvén beszélő király trónusa elé viszi hódolata kifejezéseit. Tudja, hogy az, akihez szól már évtizedek óta vele együtt érez, osztozik örömében és fájdalmában. A magyar nemzet jól tudja azt, hogy ez a király nemcsak mint az alkotmány nagy tisztelője kiegészítő részét képezi államiségának, tekintélyének, erejének — de tudja egyúttal azt, hogy maga a király segíti ledönteni azokat a korlátokat, amik Ausztria és Magyarország között évszázadok óta fennállottak.

Egy király aki atyja akar lenni valamennyi népeinek és aki sokszor érezte velünk, hogy nem tartozunk mostoha gyermekei közé. Ki emel, ki tüntet bennünket ahol csak tehetsz büszkén mutat reánk mint arra a nemzetre, amely az egész monarchia sulypontjává képezi. Egyik népénél sincs ily nagy mértékben kifejlődve a tiszta hamisítatlan, hízkelés nélküli loyaltás karunk és kardunk erős órául szolgál annak a paizsnak amely a monarchia védelmére van hivatva.

Hosszu uralkodása alatt százszor és ezerszer tapasztalta a magyar nemzet, hogy igazl atyja Ferencz József. A király is felismerte népe tántoríthatlanságát.

A idő megpecsételte már a kölcsönös ragaszkodást és szeretetet.

Hetvenedik születés napja alkalmából őszinte hazafias kötelességet teljesít tehát minden magyar ember, aki a legalkotmányosabb magyar király üdvösségeért tohászkozik!

Az iparkiallítás megnyitása.

Szabadka, 1900. aug. 15.

Kettős ünnepet ült ma városunk polgársága a munka és a haza szeretettel párosult magyar kereszténység ünnepét. Az iparkiallítást Schmausz Endre főispán nyitotta meg. Be-

szédével nemes munkára buzdította iparosainkat, megtekintette a kiállítást és nagyon sokat tapasztalt és látott, amelyről mindeddig tudomása nem volt.

A kiállítás megnyitását a másik ünnep, a kereszténység kilencszázados jubileumának szent-miséje miatt 11 órára halasztották.

Már jóval a megnyitás előtt, dacára a rossz időjárásnak, nagy tömeg verődött össze a régi gymnasiumnak lombokkal és zászlókkal gyönyörűen díszített bejárója előtt, melyet Pudler B. készített fel.

Az előcsarnokban a kiállító iparosok, a rendezőség és a sajtó képviselői várakoztak az ünnepélyes megnyitóra. Tizenegy óra tájban küldötség ment a főispáért, aki védnöke a kiállításnak és Szalay Mátyás főkapitányéért, aki a polgármestert helyettesítette. A tüzoltó zenekar rázendítette a »Rákóczy indulót«, amelynek lelkesítő zenéje mellett vonultak be a kiállítási épület felkészített előcsarnokába Schmausz Endre főispán, Rákóczy Károly kir. tanácsos, az ipartestületek központi bizottságának elnökével és Szalay Mátyás főkapitánnyal. Kisérletükben voltak a szomszédos városok és községek ipartestületeinek képviselői. Az érkezőket zajosan megéljenzelték. A védnök főispán Nánay Mihály ipartestületi alelnök üdvözölte. Az ipartestület nevében örömmel üdvözölte a főispánt e szent csarnokban, amely azelőtt a szellemi művelődés csarnoka volt, most pedig a munkás kezek termékeit hordták ide össze, kéri a védnök jóindulatát és a kiállítás kegyes megnyitását.

Általános figyelem közepette szólalt meg Schmausz Endre főispán. Azzal kezdte rend-

Papp Dániel.

— A „Bácskai Hírlap“ eredeti tárczája. —
Írta: Dr. CSILLAG KÁROLY.

Nem megyek fel Budapestre. Nem leszek ott temetéseden. A hírlapokból fogom olvasni, hogy a gyászra vatalnál miféle szertartás ment végbe, kik tettek koszorút a fekete draperiára. Jobb is hogy nem megyek oda. Csak magának tennem ezt és nem neked, akinek most már csakugyan kevés örömet okoz, hogy valaki fölkeresi.

Jobb itthon maradni annak, akinek szíve van és aki nem tudja nézni lelke megrázkodtatása nélkül az elhagyott árvákat. A magyar szépirodalom és a magyar zsummalisztika árvái. Mintha nem is te haltál volna meg, hanem egy eszme, egy gondolat, egy álm, egy jelkép, egy égi szikra amelynek csak gyújtó anyaga voltál. Mintha sohasem éltél volna a valóságban. Hiszen saját sz llemed gunyírtárgyának tekintetted az alakot öltő testet, furcsának találtad önmagadat — önmagadnak azt a részét, amely jár, kel, siet, rohan, fárad. S míg lánczokat érezte kezeden, lábaidon, békóba kötve mozgattad azt az ember-

gégezetet: szellemed ott fón szárnyalt a csillagsferák közelében és az emberi szellem gondolkodásának hajtókerekére rákapcsoltad a költészet apparátusát. S míg a filozófia és a poézis kettős járművét hajította agyad ereje vállaidra ránehzedett az életközdelem gondja, úgy, hogy beléje zökent egész emberi lényed. A szellem szárnyaira rátapadt a kenyérkereset ólmos esője, folyton emlékeztetve emberi mivoltodra. S röptödben lezuhantál. Ott görnyedsz most a fekete koporsódban, amelynél csak övegyed és árváid könnyhullatása lehet szomorubb.

Ha nekünk bácskaiaknak különös okunk van téged megsíratni, mert hiszen földünk voltál, aki legerősebb impressióidat itt szerzed a Duna-Tisza közében, — akkor tisztelt elhunyt barátom még többszörösen kell szomorkodnom nekem, akivel egy városban nevelkedtem magam előtt látva Papp Dánielt amint Zomborban egy cseppet sem óhajt kiválni a nagy tömegből, és közönséges egyszerűségében mintha kettős gonddal örködnék a felett, hogy valahogy észre ne vegyék nem

tulszerénységéből, hanem filozófiától gyötörtetve. A filozofia amely akkor Zomborban divatos volt. Talán Smith Jenő hozta divatba — vagy egyik másik gymnasiumi professor, aki ugrasztotta azt a telekkönyvi irnokot. Ha jól tudom itt kezdődhetett a Papp Dániel filozofijának az ébredése. Már akkor is lehetett látni Papp Dánielt amiut iszonyatos vitákba bocsálkozott különösen Szilágyi Vilmostal. Ez volt a legbensőbb és legbizalmasabb barátja. Szilágyi-ból budapesti ügyvéd lett és a két jó barát kitartott a barátságban az utolsó perczig. És Papp Dániel meghalt. A „Bácska“ hivatott ismerője, alakjának kitünő ismertetője, a Duna és Tisza köz prózabani poétája letette a tollat, nem rajzolja többé azokat a rettenő apró betűket a papírosra. Nem út agyon többé senkit és nem tesz nagygyú senkit. Nem kritizál többé, — de őt sem kritizálják. Csak irnak róla és beszélnek róla azok, akik nem az újságokból ismerik csupán.

Nem hivatkozásból említem fel, — hanem jellemzőnek találok irodalmi állapotainkra e kis esetet.

kívül szépen előadott és átgondolt beszédét; hogy a küldötségek szívélyes üdvözlése és meghívása arra ösztönözte, hogy itt megjelenjék. Kötelességének tartja ezen városnak és polgárságának érdekei felé viselni.

A szomszéd városban csak nemrég lezajlott ünnepségek fényes tanúságot szolgáltatnak arról, hogy iparunk minő lendületet nyert alig néhány év óta, meglepő volt az eredmény, amit oly rövid idő alatt el tudtak érni. Az összes szabadkai iparosok becsülete van kockára téve ma — ugymond — benső egyetértés és becsületes törekvés van szívükbe és ezt érvényesítik itt a munka ünnepén.

»Tanuljon az összes szabadkai közönség hogy ne csak szóval, hanem tényleg is támogatassa első sorban az itteni ipart, hogy ösztönzésül szolgáljon iparosainknak, viszont iparosaink arra törekedjenek, hogy az ipart fejlesszék és nemesítsék. Becsületes, jó és olcsó munkát kell szállítani, de a becsületes munkához és értelmi fejlődéshez a hazaszereget is kell, hogy járuljon; az országos ipart is kell támogatni.

Végül köszönetet mond az ipartestület elnökségének, mely ezt a kiállítást diadalra hozta és ezzel megnyitottak jelentette a kiállítást.

A megnyitó beszéd rendkívüli nagy hatást keltett, a jelen voltak között hatalmas élményes zúgott fel ennek befejeztével.

Ezután az ipartestületi dalárda a „Hymnuszt” énekelte el, amelynek elhangzása után a védnök főispán Pausics János és Nánay Mihály kalauzolása mellett megtekintette a kiállítást. Végig járta az összes termet, behatóan megvizsgálta mindegy egyes kiállítónak munkáját, mindenütt a legnagyobb elismeréssel és dicsérrel nyilatkozott a tapasztaltak fölött.

Minden egyes kiállítóhoz volt valami komoly vagy tréfás megjegyzése.

Fusek Anna művirágkészítő és női fodrász kiállításában egy női hajfonat is volt mire egy újságíró a főispánhoz szólva ezt mondta: «méltóságos uram ez a csópt még az osztrák uralomból van itt; a főispán nevetett az élmés megjegyzésen. A második teremben

Mikor a „Sátán utját”-t kéziratban átadtam neki saját jószántából olyan ajánlólevelet intézett a „Magyar Színház”-hoz, hogy biztosra vettem azt, hogy a színháznál darabom sikerhez jut. Papp Dániel pedig épen barátainak nem osztogatta a dicséreteket. És mégis elértem azt, hogy még három hónap után is a darabot el se olvasták. Mikor e miatt panaszkodtam az én Dani barátomnak röviden azt felelte, — hogy Madách még tovább vár még darabját előadták és mégis sikerült neki meghalni.

Bács-Bodrogh megye méltán küldhetett volna egy koszorút arra a ravatalra.

Ha nem küldött az is csak természetes.

Ki hallott még arról, hogy magyar író iránt elismeréssel voltak?

Majd csak akad egy bolondos angliusz aki lefordítja angolra és ha onnan kerül vissza hozzánk akkor még mindig ráérünk ünnepelni.

Az ünnepeltetésre talán még van idő, — de a kenyérgyártás ilyenkor mégis csak elkészült egy kissé.

Mégis csak szép dolog magyar írónak lenni! Így járnak a jobbak, hát még a kisebbek.

Kudlik czimbalomkészítőnél magyar nőtákkal fogadta Szabados Béla a látogatókat. Montálon műszövények megjegyezte, hogy szép dolgokat állít elő már alkalma volt több ízben részletesen megtekinteni azokat. Fodor művirágkészítő pálmáival nagy tetszést aratott. Horváth kosárfonónál egy szép gyermekkosci van kiállítva amelyre az van írva «kisorsolási tárgy» mire a főispán megjegyezte «bele is kell tárgyat kisorsolni.» Már két óra körül járt az idő amikor megköszönte a kalauzálást és eltávozott azzal, hogy legközelebb alapos tanulmány tárgyává fogja tenni a kiállítást.

Megyei kiállítás Szabadkán.

A Nemzeti Kaszinó disztermében egybegyűltek Zombor, Baja, Ujvidék városok képviselői és majdnem az összes megyebeli községek ipartestületeinek kiküldöttei, hogy a Szabadkán 1905. évben rendezendő megyei kiállítás és az ugyanezen évben rendezendő országos iparos kongresszus tárgyában előtervezeteket tartsanak. Jelen voltak Ráth Károly kir. tanácsos, az ipartestületek központi bizottságának elnöke, Réty Menotti iparfőfelügyelő, Kulinyi Zsigmond szegedi keresk. kamarai titkár, Nánay Mihály a helybeli ipartestület alelnöke, Szalay Mátyás főkapitány Reisner Lajos iparhatósági biztos.

Az előtervezet lefolyása a következő volt:

Reisner Lajos dr. üdvözlö a szép számban megjelent iparosokat és a város kiküldötteit.

Szalay Mátyás főkapitány indítványára az értekezlet elnökévé Ráth Károly kir. tanácsos, jegyzőkké Dugovich Imre és Körtvélyessy Béla, előadóvá Reisner Lajos dr. iparhatósági biztos választattak meg fölkiállítással.

Előadó azon kész tervvel áll elő, hogy «Bács-bodroghmegyei ipar- és gazdasági kiállítás» rendeztessék 1905. év nyarán Szabadkán. A kiállítás a városligetben lesz rendezendő. 1902-iki nagyváradi kongresszus megkeresendő lesz, hogy az 1905-iki kongresszus Szabadkán lesz.

Bács-bodroghmegye gazdaközönsége képzőművészeti és egyéb művészi társulatok fölhihivatnak, hogy a kiállítás alkalmából ők is rendezzenek kiállítást.

Elnök fölveti a kérdést amennyiben a jövő évi nagyváradi kongresszus azt határozná, hogy 1904-ben lesz a VII. kongresszus, akkor a kiállítás is 1904-ben lesz.

Az értekezlet magáévá teszi az elnök indítványát.

Védnökökül a kereskedelmi és földművelésügyi minisztereket, elnökül Bács-bodroghmegye, Szabadka, Baja és Ujvidék főispánjait kéri föl.

A zsüri elnöke a miniszteri megbízott lenne.

Kulinyi keresk. titkár elismeri az előadói tervezet helyességét, de egyrészt sok újat talál benne, ami fölött még határozni nem lehet, másrészt nincs benne az, hogy a költséget honnan vesszük a nagyszámu kiállításra. Szerinte a legerényesebb számítás szerint 25—30,000 frta lesz szükség a terv megvalósításához. Korainak tartja kimondani azt, hogy a csoportok miként helyeztessenek el. Nem tartja elhatározandónak már most, hogy öt féle díj legyen. A kiállítók mellőségét iparigazolványhoz kötni szintén mellőzendőnek tartja. Mellőzendőnek tartja azt is, hogy a zsüri már most megalakíttassanak.

Réty iparfőfelügyelő szintén Kulinyi indítványához csatlakozik a kiállítók kvalifikációját illetőleg.

Fülöp lakatos az előadói tervezetét pártolja. Latinovics Szaniszló (Zombor) indítványozza,

hogy a mai értekezlet még ne határozzon a részletek fölött, kéri az előadói tervezetlet kinyomatni és megküldeni a megyebeli hatóságoknak, otthon megtárgyalván a dolgot, egy összehívandó új értekezlet határozzon a részletek fölött.

Falcione dr. a megyei gazdasági egyesület nevében részvételét bejelenti a kiállításra, de a nagybizottságba háromnál több tagot kér beválasztani.

Kulinyi záravában újólag kéri indítványának elfogadását.

Az előadó elfogadja a maga részéről Kulinyi javaslatát.

Elnök összegezi az értekezletben előadottakat, mely szerint rendeztetik egy ipari és gazdasági kiállítás 1905. vagy 1904. évben, melyen résztvehet mindenki, aki a megye területén működik, mint iparos vagy gazda.

Részt vehet versenye kívül az ipar és gazdasági eszközök gyártója, és aki háziiparral működik.

Az értekezlet jegyzőkönyve, az előadói tervezet és a javaslatok megküldetnek az összes városi és iparhatóságoknak.

Szalay indítványára az elnöknek köszönetet mondanak. Ezzel az előtervezetlet véget ért.

A polg. községi iskolaszék gyűlése.

(Tanítók előléptetése.)

A f. évi július hó 29-éről augusztus hó 12-ére használt iskolaszéki ülés ifj. bajnai Vojnich Máté elnöke alatt nagy érdeklődés mellett folyt le a beltéri népiskola disztermében. Nem amolyan vakáció, hanem valóban derekas munkát végzett az iskolaszék. Az előadói tisztelet Mezerits Ferenc költötte be, s szakszerű fejtegetéseit mindvégig feszült figyelemmel hallgatták a jelenvöltek.

A gyűlés letolvasásáról a következőkben számol be tudósirónk.

A mult ülés jökönyve felolvasatván, annak utolsó pontja, mely a tanítói előléptetés kérdését szabályozza, ezáltal véglegzetetett. A mult ülésen kimondatott, hogy az előléptetésnél a szolgálati idő irányadóul tekintetik. Előadó a jelen alkalommal felveti a kérdést, vajjon a szolgálati időtartam honnan vegye kezdetét?

Nevezetesen: vajjon a népnevelés terén bárhol, avagy csak Szabadkán és itt is a helyettesi, vagy a véglegesített állapotban eltöltött szolgálati idő szolgáljon-e zsinórmértékül az előléptetésnek?

Rieger, Gálfi, dr. Milkó iszk. tagok felolvasásai után előadó indítványára határozatba megy, hogy tanítói előléptetésnél csak a Szabadkán eltöltött szolgálati idő véteket figyelembe. A helyettesi évek beszámítatnak; de a szolgálati időpontra az orsz. tanítói nyugdíjintézetbe történt felvételtől s illetve, ha valaki vidéken is működött és ha az illetőre kedvezőbb és előnyösebb, — azon időponttól veszi kezdetét, amikor az első évtizedes korpótlék folyosított. A vidékről beválasztott tanítók szolgálati éveit 1893-tól, — vagyis amióta az ötödéves korpótlék ügye országosan szabályoztatott, — az előléptetésnél számításba veendőnek lesznek. Természetes, hogy e mellett tekintet lesz arra: hogy az előléptetésre igényt tartó tanító, hazafiság, valláserkölcsiség, képzettség és viselkedés dolgában nem esik e kifogás alá. (Szerintünk az iskolaszék eme határozata haladást jelent ugyan, de szükkeblű és lokális önzés sugalta, mert aki e magyar hazát becsületesen, hnzafiasan szolgálta, bármely

községben, annak évei, kivált ha helybeli születésű, méltán volnának beszámítandók. Egy tanító sem jókedvből megy el Szabadkáról. De ha se pénz, se protekció élni pedig kell, — akkor kénytelen vidékre pályázni. Az ilyenek tehát érintett határozattal kétszeresen vannak sújva: először kénytelenek kisebb jövedelmű falusi állásra menni s másodsorban a valahogy visszaverődőnek Szabadkára, akkor elvesztették az időt, amelyet első korpólékukig a vidéken töltöttek el.)

Folytatása következik.

Különfélék.

— **A király 70-ik születésnapja.** Szeretett királyunk 70-ik születésnapja alkalmából f. hó 18-án d. e. fél 10 órakor a „Pest szálloda” nagy termében rendkívüli díszközgyűlés lesz Schmausz Endre főispán elnöksége alatt, amelynek befejeztével a Szt. Teréz egyházban ünnepélyes szent mise tartatik. Az izr. templomban és az ev. ref. imaházban is ugyancsak d. e. 10 órakor lesz az istentisztelet. A szabadkai Vojnics család a király születés napján a városi szegéyház lakóit megvendégelni fogja.

— **A kereszténység kilencszázados jubileuma** alkalmából tegnap délelőtt 10 órakor a sz. Teréz egyházban és a Ferenczrendeknél ünnepélyes szent mise volt, az előbbi egyházban Hegyi Aranka, a budapesti népszínház művésznője „Ave Mária”-t énekelt.

— **Eljegyzés.** Dr. Fischhof Zsigmond bajai ügyvéd eljegyezte Maller Irén kisasszonyt Duna-Patajról.

— **A szabadkai kereskedő ifjak Szegeden.** A szabadkai kereskedő ifjak társulata f. hó 20-án, Szent István napján társas kirándulást rendez Szegedre. Az ottani társulatot fogja meglátogatni, miután a múlt évben a szegedi kereskedők voltak Szabadkán a szegedi társulat a szabadkaiak tiszteletére bankettel rendez.

— **A kiállítás második napja** a közönség nagy érdeklődése mellett folyt le. Vidám zeneszó hangzott a csárdából, amely állandóan telve volt, nem is csoda, olyan jó ételt és italt szolgálnak fel ott, hogy az ember visszavágyik oda. A kiállított tárgyakra legközelebb visszatérünk.

— **Honvédezed összpontosítás.** A szabadkai 6-ik honvédegyezred zombori és újvidéki zászlója tegnap este Szabadkára érkezett hogy itt az egész ezreddel gyakorlatokat tartson. F. hó 23-ig maradnak itten azután külön vonaton Buziásra mennek a nagygyakorlatra.

— **Megbirságot viharágyus.** A kiállítás tegnapi megnyitójára Emmerling budapesti viharágyu gyáros két viharágyut küldött le egy alkalmazottjával, hogy azokat a közönségnek bemutassa. A gymnasium udvarában állította fel az ágyukat s mikor az ünnepségek befejeződtek, egyszer elsütötte. De mint hogy lövedésre engedélye nem volt, a rendőrkapitányság 4 korona pénzbírságra ítélte.

— **Hirtelen halál.** Beretics Gergely VI. kőri földmives ma reggel hirtelen elhunyt. Holttestét a mentők a bajai temető boczházába vitték, rendőrorvosi boncolás lesz hivatva a halál okát megállapítani.

— **Szabad bemenet az iparkiallításba.** Nincs és nem lehet kifogásunk az ellen, hogy az iparkiallítás megtekintése belépőjegy feltételéhez köthessék. Legyen ez a belépti

akkora amekkorára azt a bizottság statuuja, — hiszen akinek drága lesz annak nem kötelessége oda belépni. De annál furesabb az, hogy ki van írva a „szabad bemenet” és a jámbor belépőnek egyszerre csak azzal állják útját, hogy tessék előbb sorsjegyet venni, másképp be nem lép. S akinek már van esetleg 10 sorsjegye is hiába veszi ki azokat, hogy már el van látva azokkal — ha belépni akar friss sorsjegyet kell vennie. Ezen egyszerűen segíteni lehetne azzal, hogy kiűrnék beléptijegy 10 krajczár, amelyért aztán adnak egy legfrissebb sorsjegyet. De felingerelni a látogatókat és a bejáratnál állandó vitákat csinálni a publikummal ez éppenséggel nem vezet a kiállítás eszméjének a népszerűsítéséhez. De nem csak hogy inpraktikus — de tényleg nem jogos, — mert ha éppen az a cél, hogy ezzel a gyerkőcöket és türethetlen külső publikumot visszatartsák a belépéstől — ám tegyük meg ezt más uton, — de rendőrral visszahívni azt aki nem akart sorsjegyet venni, vagy egyáltalán meg is szólni valakit, ehhez nincs jussa senkinek, addig míg az van mondva, hogy a bemenet szabad. Ha pedig nincs jussuk belépti díjat szedni akár más cím alatt is — akkor meg éppenséggel az ilyen eljárás nem védelmezheti semmiféle tekintetben.

— **Tolvaj csemoték.** Tegnap délelőtt és délután két fegyveres csendő 4 összeláncolt gyermeket kísérgettek a város utcáin. Ezek közül az egyik 14 év körüli 5 izben, a második 12 éves 4 izben, a harmadik 11 éves hat izben a negyedik 9 éves 11 izben betöréssel lopással vannak vádolva. A legutóbbi betörést Sándor községben a Szt. kútnál követték el ahol a perselyt törték fel és annak tartalmát elemelték. A tolvaj csemotéket átadták a kir. ügyészségnek.

— **Tűz.** Torzai tudósítónk írja: Korrell Lajos udvarán levő felszer leégett. A felszer náddal volt fedve és így tápot találván a tűz, a felszerben levő 3 tehén, 2 kocsi 2 eke, boronáló-henger és egyéb gazdasági eszközök is elégetek. A felszer mögött Korrell Frigyes udvarán 2 öl hosszú szalmakazal is tüzet fogott, de a lakóság ügyes tűzoltói tehetsége még idejében széthányta és eloltotta. A leégett tárgyak nem voltak biztosítva és így tulajdonos mintegy 1000 korona kárt szenved.

— **Sok szülőt érdekel** ama körülmény, hogy akik a színészi pályára készülnek, rendkívül előnyös és teljes kiképzetést nyerne az összes színpadi szakmára (még az operatt és operára is) a hatóságilag is támogatott „*Délmagyarországi Színművészeti Képezdeben*” Temesvárott, mely intézet 1896-ban alapított, s főcéljainak egyike: hogy a budapesti drágaságokkal szemben Temesvárot a képzhető legelőnyösebb életmódot nyújthassa, mert hiszen köztudomású, hogy legnagyobb művészeink leginkább a szegényebb neposztályból kerülnek ki. Míg tehát eddig csak óriási költséggel juthatott valaki teljes képzettséggel a színművészeti pályához, a Temesvároti létesített színművészeti képezdeben a legkisebb áldozattal is teljes képzettség nyerhető (ép oly képesítés, mint a budapesti színművészeti iskolában) és pedig fényes eredménnyel, bizonyítja ezt ama körülmény, hogy mindazok, akik ez intézetben végeztek, a legnagyobb városok színházaihoz nyertek előnyös szerződést. Nemes intenciója ez intézetnek az is, hogy a szegény de előnyös képességűek teljes tandíjmentességgel tanul-

hatnak, sőt ellátásuk iránt is intézkedik. Az intézetben internátus is van a leányöndevendékek számára, ahol a legkedvezőbb felügyelet alatt van. Föltétel: megfelelő külső és tehetség 4 elemi (nem szükséges polgári) osztály, férfiaknál 16-tól 28, nőknél 14-től 25, éves életkor. Válaszbélyeggel ellátott levelekre bővebb felvilágosítást ad a Színművészeti Képezde igazgatósága Temesvár.

Szolgabíró a börtönben.

(Saját tudósítónktól.)

A szabadkai rendőrség fogházának érdekes lakója volt tegnap éjjel. Egy társaságban volt a legközönségesebb tolvajokkal és csavargókkal a valamikor jobb sorsban élt szentcsellen teremtés, akinek parancsára liberális szolgák és hajduk álltak sorban. Szolgabíró volt néhány év előtt s most elzúllott csavargó módjára járja be az országot, alamizsnát kér, mert máskülönbön éhen pusztul. Kalmár Imre a neve, kecskeméti születésű 41 éves nő ember.

Az érettségi vizsgát Kecskeméten kitűnő eredménnyel tette le. Szabadkán is van néhány volt iskola társa, akik most előkelő társadalmi állásu egyének, neki is jobb sorsa volt nemrég Torontál megye egyik nagyközönségében szolgabíró volt. Az államvizsgát kitűnő eredménnyel tette le a kecskeméti jogakadémian.

Nem maga mondja ezt el, hanem volt iskolatársa és az egyik szabadkai rendőrbiztos aki a régi időből ismeri a szerencsétlen elzúllott embert.

Hogy miért hagyta ott állását és koldulni ment a világba miután vagyonát eldorbézolta arról beszélni sem szeret, csak annyit mond, hogy feleségével, aki jobb módú családból származik nagyon rosszul élt, s emiatt ott is hagyta őt, visszament szüleihez.

Nagyon szívére vette, hogy felesége elhagyta, könyörögve kérte, hogy jöjjön vissza, mert megbánta tettét — mindhába az asszony hajthatatlan maradt.

Az ekeseredett ember ekkor az ivásnak adta magát. Eldorbézolta egész vagyonát, nem volt olyan nap, hogy józan állapotban ment volna be a hivatalába és egy ilyen önkívületi állapotban aláírt lemondó kérvényét amit örömmel el is fogadtak.

Mikor már semmije sem volt a vándorbotot vette kezébe és körülcsavargott az országban, azt a néhány krajczárt amit össze koldult elpálínkázta.

Tegnap délután Palicon volt s ott sorba járta a nyaralókat és alamizsnáért könyörgött. A rendőrség észrevette igazolásra hívta fel, amikor felmutatta a hivatalából elbocsájtó végzést, de koldulási engedélyt nem tudott felmutatni, így hát a rendőrségnél 24 óra elzárásra ítélték és ma visszatolonozolták szülőhelyére.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy Rudics utca Hoffmann ügyvéd úr házában egy teljesen ujjon berendezett

kóser mészárszéket

f. hó 19-én vasárnap nyitok, hol mindenkori a legfrissebb husok lesznek a nagyérdemű közönség rendelkezésére bocsátva.

Kérem a kóser hus vásárló közönség szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Grosz Dániel

mészáros.

17398/99, 12881/900, 13065/900, 13066/900 13067/900 szám.

HIRDETMÉNY.

Szabadka, szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tételik, miszerint Konczek Anna által a várostól megvett kelebiai 170. számú egy lánca homokföld 760 korona kikiáltási ár mellett, ennek kárára és költségére, *f. évi augusztus hó 30-án d. e. 10 órákor a helyszínén;*

a tölgyfási 20-ik számú 1 lánca 163 négyszögöl homok föld 1449 korona 20 fillér, kikiáltási ár mellett eddigi vevő Sztrilics Jakab kárára és költségére *f. évi szeptember hó 1-én d. e. 9 órákor a helyszínén;*

a tavankuti és csikeriai 2. és 9. számú 2 lánca föld 1160 korona kikiáltási ár mellett eddigi vevő Józics Mátyás kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 11. számú 1 lánca homok föld 550 korona kikiáltási ár mellett eddigi vevő Józics János kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 12. számú 1 lánca homok föld 470 korona kikiáltási ár mellett eddigi vevő Horváth Mátyás kárára s költségére a tavankuti és csikeriai 18. számú 1 lánca homok föld 420 korona kikiáltási ár mellett Vilov Béno kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 39. számú 1 lánca homok föld 600 korona kikiáltási ár mellett Irsei Breár Simon kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 51, 53 és 55. számú 3 lánca homok föld 2712 korona kikiáltási ár mellett Lebovits Máté kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 52. és 54. számú 2 lánca homok föld 2400 korona kikiáltási ár mellett Francziskovits Alajos kárára s költségére a tavankuti és csikeria 64 sz. 1 lánca homok föld 400 kor. kikiáltási ár mellett Vujkovits Lázár és Barakovics István kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 68. számú 1 lánca homok föld 400 korona kikiáltási ár mellett Péies Ferencz kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 71. és 73. számú 2 lánca homokföld 1004 korona kikiáltási ár mellett Vujkovits Antonia kárára és költségére a tavankuti és csikeria 75. számú 1 lánca homokföld 450 korona kikiáltási ár mellett Ham Bálint kárára és költségére, a tavankuti és csikeria 79. számú 1 lánca homokföld 456 korona kikiáltási ár mellett Bacsiacs Teréz kárára és költségére, a tavankuti és csikeria 113 számú 1 lánca homok föld 246 korona kikiáltási ár mel-

lett Szárics Alajos kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 315, 317. és 319. számú 1 és fél lánca föld 1260 korona kikiáltási ár mellett Lukács Imréné szül. Malagurszki Róza kárára és költségére, *f. évi szeptember hó 4-én d. e. 8 órákor a helyszínén;*

a II-ik kelebiai 80. számú 1 lánca homok föld 910 korona kikiáltási ár mellett Szloboda Antal kárára és költségére, a II-ik kelebiai 84 számú 1 lánca homok föld 800 korona kikiáltási ár mellett Granyák Gábor kárára és költségére, a II-ik kelebiai 128. és 127. számú 2 lánca homok föld 2200 korona kikiáltási ár mellett Siffls András és neje Dusnoki Katalin kárára és költségére *f. évi szeptember hó 5-én d. e. 9 órákor a helyszínén;*

a baromvásártéri 23. számú 30 négyszögölnyi telek 1200 korona kikiáltási ár mellett Tonkovics István kárára és költségére, a baromvásártéri 34. számú 256 négyszögölnyi telek 1024 korona kikiáltási ár mellett Magyar Lajos kárára és költségére, a baromvásártéri 49. számú 288 négyszögölnyi telek 1785 korona 60 fillér kikiáltási ár mellett Vukovits Simon kárára és költségére, és végül a baromvásártéri 49. számú 288 négyszögölnyi telek 1004 korona kikiáltási ár mellett Jurinovits János kárára és költségére, *f. évi szeptember hó 6-án d. e. 10 órákor a helyszínén;*

nyilvános árverés útján örök áron elfognak adni azzal, hogy ezen fenti ingatlanok kikiáltási árának 10 százaléka, leütés esetén a vételár 10 százalékra azonnal kipótolandó, a hátralékos vételárból a lejárt vételári részlet 1900 évi december hó 31-ig, a még fennmaradó két évi részlet 1900 és 1901 évi január havában leszen kifizetendő, kivéve a Sztrilics Jakab kárára eladandó földet, amelynek vételára 1916. évig minden év január 1-én a gazd. tanácsnok hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Felhivatnak tehát mindazok, akik a fenti ingatlanokra árverezni szándékoznak, hogy a fenti napokon és helyeken az árverésen jelenjenek meg.

Kelt Szabadkán 1900 évi augusztus hó 7-én.

A városi tanács.

14950 sz. 1900 P.

Hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék az 1874. XXXV. t.-cz. 44 §-a értelmében felhívja mindazokat a kik Leovics Simon volt szabadkai közjegyzőnek letételeg kezelt közjegyzői biztosítékára az 1886 évi VII. t.-cz. 40 §-ánál fogva törvényes zálogjoggal bírnak, hogy követeléseiket három hó alatt jelentsék be, mert különben azok tekintetbe vétele nélkül fog a biztosíték kiadása iránt intézkedés tétetni.

Szabadkán, 1900. augusztus 2-án.

Dr. Soltz

kir. trvszéki bíró

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó összetételű,
igen tiszt, kalcium- és mag-
nesium-bicarbonátos
ásványvíznek minősítendő.

Legelső és legrégibb szabadkai műterem.

Több kiállításon érmekeket nyert.

!! Inzven felvétel !!

Tisztelettel értesítem az összes szabadkai rón. kath. híveket, hogy Damjanich-utca 120. szám alatt (Schäffler-féle házban) levő

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERMENBEN

FELVÉTELEKET

minden díj nélkül eszközlök.

Csak abban az esetben rendel az illető magának képeket ha a kép tetszik és szüksége van rá; ez esetben rendelhet 1 darabot is 60 krért.

Tudni valók. Ezen felvételeknek az a célja, hogy ezekről egy szabadkai album állítatik ki — még pedig **Ó Szentsége XIII-ik Leó pápa Jubileumának** tiszteletére, ami annak idején közszemlére ki fog állítani ugy itt Szabadkán, mint Budapesten.

Az Album részére a felvételi idő minden Kedd, Szerda és Csütörtök egész nap.

Rendes felvételek bárkiről a hét minden napján.

Tisztelettel

mezőtelegdi Vörös Kálmán
fényképész.

Kiállítási (Jurj) bíráló tag.

A legtartósabb fényképek műterme.